

1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 23. maddesi, "Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir." diyerek bu hakkı temel bir özgürlük olarak tanımlamıştır. Devlet, vatandaşlarının bu hakkını güvence altına almıştır ve yasalarla belirlenmiş özel durumlar haricinde bu hakkın kullanılması engellenemez. Bu durum, bireylerin diledikleri yerde yaşama ve diledikleri yere gitme hakkının keyfi bir istek değil, anayasal bir hak olduğunu göstermektedir.

Buna göre yerleşme ve seyahat hürriyeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bu hak vatandaşlara sınırsız bir özgürlük alanı tanır.
- B) Bireylerin yaşam alanlarını seçme hakkı hukuk devleti güvencesindedir.
- C) Devlet, ekonomik gelişmeyi sağlamak için bu hakkı tamamen kaldırabilir.
- D) Seyahat hürriyeti sadece ülke sınırları içerisindeki yolculukları kapsar.

2. Yerleşme hürriyeti, bireylerin istedikleri yerde ikamet etme hakkını kapsar. Ancak bu hak; kamu mallarını korumak, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak veya sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek amacıyla sınırlandırılabilir. Bu sınırlamalar kapsamında ormanlar, milli parklar, tarihi sit alanları ve kamu arazilerine yerleşmek yasaklanmıştır.

Bu bilgilere göre yerleşme hürriyetinin kısıtlanmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yapılabilecek bir çıkarım değildir?

- A) Çevresel ve tarihi değerlerin korunması amaçlanmıştır.
- B) Kamu yararı, bireysel yerleşme isteğinin önüne geçebilir.
- C) Planlı bir şehir yapısı oluşturmak için devlet müdahale edebilir.
- D) Vatandaşlar mülkiyet hakkına dayanarak diledikleri her araziye ev yapabilirler.

3. Seyahat hürriyeti, yasa dışı bir durum olmadıkça bireylerin ülke içinde istediği yere gitme ve istediği ulaşım aracını kullanma hakkıdır. Ancak bu özgürlük;

- I. Suç işlenmesini önlemek,
 - II. Suç soruşturması veya kovuşturması yürütmek,
 - III. Kişilerin keyfi olarak bekletilmesini sağlamak
- durumlarından hangileri doğrultusunda "hâkim kararı" ile sınırlandırılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. 2020-2021 yıllarında tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını döneminde Türkiye'de sokağa çıkma yasakları ve şehirler arası seyahat kısıtlamaları uygulanmıştır. Hatta şehirler arası yolculuk yapacak kişilerin E-Devlet üzerinden izin alması zorunlu hale getirilmiştir. Bu kısıtlamaların temel amacı bireylerin özgürlüğünü engellemek değil, toplum sağlığını korumaktır.

Bu metinden hareketle ulaşılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olağanüstü durumlarda kamu sağlığı, bireysel seyahat hürriyetinden daha önceliklidir.
- B) Salgın hastalıklar döneminde seyahat hakkı tamamen ve kalıcı olarak kaldırılır.
- C) Devlet, seyahat kısıtlaması uygularken vatandaşlarından izin almak zorundadır.
- D) Teknolojik uygulamalar sadece seyahat özgürlüğünü kısıtlamak için kullanılır.

5. Türkiye bir deprem ülkesidir ve vatandaşların can güvenliği her türlü hak ve özgürlükten önce gelir. Bu kapsamda yürütülen "Kentsel Dönüşüm" çalışmalarıyla, ev sahibi olsanız bile binanız "riskli yapı" olarak tespit edilirse yıkılabilir. Bu durum, yerleşme özgürlüğüne bir müdahale gibi görünse de aslında sağlıklı kentleşmeyi ve en temel hak olan yaşam hakkını korumayı amaçlar. **Kentsel dönüşüm örneği üzerinden yerleşme hürriyeti değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

- A) Mülkiyet hakkı, devletin güvenlik tedbirlerinden daha üstündür.
- B) Devlet, vatandaşlarının can güvenliğini korumak için yerleşme hakkına yasal sınırlar getirebilir.
- C) Riskli binalarda yaşamak bireylerin kendi tercihi bırakılmalıdır.
- D) Yerleşme hürriyeti hiçbir şart altında kısıtlanamayacak mutlak bir haktır.

6. İnsanlar tarih boyunca; iş bulmak için ekonomik, eğitim almak için sosyal, can güvenliği kaygısıyla siyasi veya ibadet etmek amacıyla dini sebeplerle yer değiştirmişlerdir. **Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yerleşme ve seyahat nedenleri ile bu nedenlerin türleri eşleştirmesinde yanlıştır?**

- A) Ahmet'in üniversite okumak için Ankara'ya gitmesi → Sosyal sebep
- B) Ayşe'nin iş imkanları daha geniş olduğu için Bursa'ya taşınması → Ekonomik sebep
- C) Bir ailenin savaş bölgesinden kaçarak güvenli bir yere sığınması → Siyasi sebep
- D) Bir turist yaz tatili için Antalya'daki bir otelde konaklaması → Dini sebep

7. Vatandaşların yurt dışına çıkabilmesi için uluslararası kimlik belgesi olan "pasaport" alması ve gideceği ülkenin izni olan "vizeyi" temin etmesi gerekir. Ancak bir vatandaş, ne sebeple olursa olsun kendi ülkesinden sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

Metinde verilen bilgiler ışığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yurt dışına çıkışlar belli resmi belgelere ve izinlere bağlanmıştır.
- B) Vatandaşlık bağı, bireye kendi ülkesinde her koşulda bulunma hakkı verir.
- C) Pasaport, sadece seyahat edilen yabancı ülke tarafından verilen bir belgedir.
- D) Devlet, kendi vatandaşının yurda girişini anayasal bir hak olarak garanti eder.

8. Seyahat hürriyeti kapsamında bireyler, geçerli bir sebep (suç soruşturması vb.) olmaksızın yollarda veya havalimanlarında saatlerce bekletilemezler. Bu tür uygulamalar seyahat özgürlüğünün ihlali kabul edilir. Ayrıca kişiler seyahat ederken kullanacakları aracı ve zamanı seçmekte tamamen özgürdürler.

Bu bilgilere göre seyahat hürriyetinin korunması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Devletin ulaşım araçlarını tamamen ücretsiz hale getirmesine.
- B) Güvenlik güçlerinin diledikleri zaman herkesi durdurabilmesine.
- C) Özgürlüğün yasalar çerçevesinde ve keyfiyetten uzak bir şekilde kullanılmasına.
- D) Seyahat süresinin devlet tarafından önceden belirlenmesine.

9. Anayasamızın ilgili maddeleri ve uygulama esasları dikkate alındığında;

- I. Suç işlenmesini önlemek,
 - II. Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak,
 - III. Belirli kişilere özel imtiyazlar tanımak
- durumlarından hangileri yerleşme hürriyetinin sınırlandırılma gerekçeleri arasında yer alır?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

10. "Özgürlükler sınırsız değildir; başkalarının hakları ve kamu düzeni bizim sınırlarımızı belirler.". Bu ilke, yerleşme ve seyahat hürriyeti için de geçerlidir. Bir kişinin seyahat etme isteği, bir başkasının mülkiyet hakkını veya toplumun genel güvenliğini tehlikeye atıyorsa orada hukuk devreye girer. **B**

Bu metne göre "özgürlük" kavramı hakkında yapılabilecek en doğru çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin dilediği her şeyi başkalarına zarar verse de yapabilmesidir.
- B) Toplumsal düzen ve başkalarının haklarıyla dengelenmiş bir haktır.
- C) Sadece devlet yöneticilerinin sahip olduğu bir ayrıcalıktır.
- D) Yasaların olmadığı durumlarda daha geniş kullanılan bir imkandır.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	B	A	B	D	C	C	B	B